

 NVRG
Nederlandse Vereniging voor
Relatie- en Gezinstherapie

JAARVERSLAG 2019

Inhoud

3 • Voorwoord

4 • NVRG-bestuur aan het woord

6 • 'Het systeem: onmisbaar voor goede zorg'

Tweegesprek Mirjam Hinfelaar en Tessa van Iperen

10 • Systeemtherapie lokaal op de kaart
Praktijkverhalen van leden

14 • Jaar van profilering

18 • Verhaal achter de cijfers
Vier vragen aan penningmeester Dick Bos

20 • Belangenbehartiging
en internationale samenwerking

22 • Financiële verantwoording

24 • NVRG in cijfers

26 • Nascholing 2019
Secties en commissies

14

29 • Wij zijn Bureau NVRG

30 • Agenda
en ledenvoordeel

Colofon Het NVRG-jaarverslag 2019 is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie

• **Redactie** Bureau NVRG • **Eindredactie** Caroline Togni (Maters & Hermsen) • **Fotografie** Serge Ligtenberg
• **Illustratie en vormgeving** Annemarie Gorissen (Maters & Hermsen) • **Druk** Puntgaaf Drukkerij

Voorwoord

Jaar van profilering

Het thema van dit jaarverslag is 'profilering'. Naast verbinding, authenticiteit en kwaliteit, is het een van de kernwaarden van de NVRG.

'Profilering en positionering' is de eerste van in totaal zes speerpunten in het Strategisch Plan 2019-2021, dat is ontwikkeld met en door de leden. In april 2019 gaf de Algemene Ledenvergadering haar goedkeuring aan het Strategisch Plan.

Een van de doelstellingen is het creëren van brede maatschappelijke bekendheid van het systemische gedachtegoed en de meerwaarde van systeemtherapie. We zien dat de belangstelling voor systeemtherapie groeit. Dit wordt weerspiegeld in het ledenaantal van de NVRG, dat al jaren stijgt. Toch moeten we vaststellen dat de systeemtherapeutische aanpak nog niet overal bekend is. Ook op het gebied van vergoeding van het werk van NVRG-leden door de zorgverzekeraars zijn nog slagen te winnen. Het behartigen van de belangen van systeemtherapeuten en systeemtherapeutisch werkers op politiek en beleidsniveau blijft dan ook een belangrijk speerpunt.

Dit jaarverslag geeft een impressie van de activiteiten die de vereniging in 2019 heeft ondernomen om de toegevoegde waarde van systeemtherapie én van haar leden op de juiste manier onder de aandacht te brengen en te houden.

2019 en het NVRG-bestuur

Mirjam Hinfelaar voorzitter

'Ik ben trots op onze leden. Ze zoeken elkaar op en vormen onderling krachtige kernen verspreid door heel Nederland, die ons gedachtegoed en de liefde voor systeemtherapie uitdragen. Daardoor vormen we met z'n allen een stabiel en energiek systeem en kunnen we ons naar buiten toe als een volwassen en stevige gesprekspartner positioneren.'

Dick Bos penningmeester

'2019 stond voor mij vooral in het teken van het werven van een nieuwe directeur voor de NVRG. De gesprekken met kandidaten vragen een goede voorbereiding, zoals nadenken over de huidige status van de vereniging, waar we naar toe willen, op welke manier en hoe we dat doen in combinatie met een gezonde financiële basis. En vervolgens welke eigenschappen we zoeken bij een nieuwe directeur. Gedurende de werving had ik zeer positieve ervaringen in het overleg met andere leden.'

Hélène Nijhoff aandachtsgebied STW

'Een bijzonder jaar was 2019, roerig en hoopvol richting 2020. Gelukwensen en goede voornemens lijken alweer lang geleden, maar zijn nog steeds actueel: voornemens die het verlangen naar verandering weergeven, naar nieuwe hoop voor het komend jaar.'

Als systeemtherapeuten zijn we samen met onze cliënten op zoek naar hoop. Hoop die past bij de mens die we voor ons zien. Er is zoveel meer te bespreken dan problematiek! Muziek is een bijzonder hulpmiddel om uiting te geven aan verlangens, hoop en herinneringen. Laten we als systeemtherapeuten en systeemtherapeutisch werkers afstemmen op de melodie en het ritme van de muziek van onze cliënten.'

Edward Koldewijn aandachtsgebied marketing en communicatie

'Wij zijn blij dat we bij Zorgverzekeraars Nederland (ZN) aan tafel zitten en gaan door tot ZN blij is dat zij bij ons aan tafel mogen zitten. Systeemtherapie

Vlnr: Mirjam Hinfelaar, Dick Bos, Hélène Nijhoff, Edward Koldewijn en Maja Danon

verdient een eerlijke en goede plek in de gezondheidszorg in Nederland. Dankzij het rapport "Systeemtherapie, wetenschappelijke evidentie" en de factsheet Systeemtherapie hebben we een basis gecreëerd om onszelf beter op de kaart te zetten. Dat kost tijd en energie, maar met de juiste marketing en communicatie creëren we zichtbaarheid en kunnen we onze gezamenlijke doelen bereiken.'

Maja Danon aandachtsgebied internationale samenwerking

'Mijn aandachtsgebied is diversiteit, internationalisering en werken in een multiculturele samenleving. Ook in 2019 stond deze thematiek hoog op de agenda. Processen op deze terreinen kosten tijd en aandacht. Ik was uitgenodigd op een bijeenkomst van de internationale organisatie van systeemtherapeuten, gaf een workshop in Sarajevo en bemiddelde tussen twee conflicterende systeemtherapie-organisaties. Over de resultaten volgt later dit jaar een verslag.'

Het systeem: onmisbaar voor goede zorg

Tessa van Iperen nam in november 2019 het stokje over van Lisette Pondman als directeur. Samen met voorzitter Mirjam Hinfelaar blikt zij terug op 2019.

Wat kenmerkt voor jullie het jaar 2019?

Mirjam: 'Wat belangrijk was het afgelopen jaar: ons goedbezochte congres in september, het vinden van een nieuwe directeur na het vertrek van Lisette Pondman en, als je het hebt over profilering, het rapport "Systeemtherapie Wetenschappelijke Evidentie" dat we uitbrachten. Voor mij was dat laatste een absoluut hoogtepunt. Lisette heeft zich daar hard voor gemaakt en veel aandacht gezocht bij externe partijen.

WE ZIEN MEER AANDACHT VOOR DE INVLOED VAN SOCIALE EN OMGEVINGS-FACTOREN OP HET WELZIJN VAN MENSEN

Daarnaast zie ik ook andere belangrijke ontwikkelingen. Binnen de ggz is met de nieuwe DSM-5 het onderscheid tussen jeugd- en volwassenenpsychiatrie losgelaten, er wordt meer transgeneratieel gedacht. Dat sluit aan bij een systemische mensvisie: de mens als een systeem dat voortdurend in ontwikkeling is, in een steeds veranderende omgeving. Er lijkt überhaupt meer aandacht te zijn voor systeemtherapie en de invloed van sociale en omgevingsfactoren op het welzijn van mensen. Bij het aanbieden van het rapport aan de staatssecretaris maakte ik kennis met het politieke toneel. Een van de dingen die me daarbij opviel, is hoe ver de politiek verwijderd is van onze dagelijkse praktijk en hoe noodzakelijk het dus is om bruggen te bouwen tussen politiek en werkveld. We werken op dat gebied samen met andere beroepsverenigingen,

bijvoorbeeld binnen P3NL, maar ik zie ook een taak voor de NVRG zelf om het systeemtherapeutisch denken verder te verspreiden. De politiek houdt zich bezig met de maatschappij en burgers. Het is aan ons om te laten zien hoe belangrijk de systeemaanpak daarin is. Ons gedachtegoed is op veel meer gebieden toe te passen, ook binnen het bedrijfsleven of bij andere processen in de maatschappij.'

Tessa: 'Bij mijn sollicitatie was het precies de systemische aanpak waar ik op aanhaakte toen ik onderzoekte naar de NVRG voor staat, hoe de vereniging is opgebouwd en wat de vereniging allemaal doet voor haar leden. Het systemische aspect ken ik vanuit strategische consultancy en interim-management. We noemden dat "holistisch werken", maar de afgelopen jaren steeds vaker "systemisch werken". Daarnaast sprak de opzet en professionaliteit van de vereniging mij aan. Waarbij ik volop kansen zie de vereniging verder te helpen.'

En hoe ervaar je dat nu, na je eerste 100 dagen als directeur?

Tessa: 'Het systemisch denken zit zo in de genen van de professionals die ik heb ontmoet en in het bureau. Het sijpelt overal in door, in alles wat we doen. Of het nu gaat om promotie van activiteiten, communicatie, overleg met Zorgverzekeraars Nederland, andere beroepsverenigingen of contact binnen commissies, het gaat nooit over één afzonderlijk aspect maar altijd over de impact die iets heeft op andere onderdelen en op het geheel.'

Mirjam: 'Ook in de tijdschriften Systemtherapie en Gezinstherapie wereldwijd zie je dat; de artikelen zijn breder gericht dan alleen op de ggz. Ze gaan over allerlei aspecten van relaties tussen mensen. De basis van ons bestaan is dat we relationeel georiënteerd

zijn. En het gaat steeds, zoals Esther Perel het zo mooi verwoordt, om het vinden van balans tussen onze behoefte aan verbinding en de behoefte aan autonomie. We kunnen dat doortrekken naar onze vereniging: we zijn in 2019 veel naar buiten getreden, in de relatie met andere verenigingen en naar de politiek. Maar we hebben ook behoefte om naar binnen te kijken, ons bezig te houden met het vak en wie we zijn als vereniging. Waar staan we en waar gaan we voor?'

Tessa, hoe zie jij jouw rol binnen de vereniging?

Tessa: 'De kracht van diversiteit kan heel synergetisch zijn. Dat is in elke branche zo, maar zeker binnen

RELATIES TUSSEN MENSEN ZIJN NIET EENDUIDIG

verenigingen. Ik zie het als mijn taak om synergie te voeden. Onze 2.250 leden vormen een prachtige diverse groep van systeemtherapeuten en systeemtherapeutisch werkers. Ook binnen die twee registraties is sprake van een grote diversiteit. Ieder heeft zijn visie op het vak, de leden hebben verschillende opleidingen en achtergronden en werken met een breed spectrum aan cliënten binnen diverse sectoren. Hoe brengen we dat allemaal goed samen zodat we elkaar blijven versterken? Ik zie mijn rol als directeur vooral als verbindend boegbeeld. Leden, vooral de leden die zich actief inzetten, verdienen het om gezien, gehoord en gewaardeerd te worden. Waar we dat bijvoorbeeld heel bewust in praktijk brachten, is in de communicatie rond mijn aanstelling. Dat deden we stapsgewijs, zodat we recht konden doen aan alle betrokken partijen. Eerst hebben we de betrokken commissieleden geïnformeerd, vervolgens alle NVRG-leden en pas daarna werd het nieuws naar buiten gebracht. Ik werk hierbij nauw samen met de collega's van het bureau. Zij hebben veel kennis en ervaring in het ondersteunen van onze leden. Samen bouwen we verder

Nieuwe directeur NVRG per 5 november 2019: Tessa van Iperen

'Na 13 jaar zelfstandig ondernemerschap heb ik in 2019 heel bewust gekozen voor de functie van directeur NVRG. Naast deze parttime baan blijf ik ook actief als strategisch adviseur en interimmanager, ben ik toezicht-houder bij Villa Abel en voorzitter

van een ondernemersvereniging. In mijn eerste kennismaking met de vereniging ontmoette ik al vele gedreven professionals, die allen staan achter de kracht en meerwaarde van systeemtherapie! Vooruitkijkend zie ik vooral kansen in het verder uitbouwen van deze

meerwaarde. Want systeemtherapie mist helaas nog de nodige erkenning, zoals brede vergoeding uit de basisverzekering en btw-vrijstelling ten aanzien van relatietherapie.

aan onze diensten en ondersteuning. Wij zijn er voor de leden, de leden maken de vereniging.'

Wat zijn jullie actiepunten voor 2020?

Mirjam: 'De verbinding met de wetenschap, en dan bedoel ik met name universiteiten, blijkt keer op keer belangrijk voor ons bestaansrecht. Die verbinding moeten we meer aandacht geven. Het is niet altijd eenvoudig aan te tonen dat systeemtherapie een effectieve interventie is, want relaties tussen mensen zijn niet eenduidig. De complexiteit van het leven is moeilijk te vangen in harde parameters. Maar systeemtherapie is wel uitermate waardevol. Daarom is voor

wetenschappelijk onderzoek blijven de aandacht nodig. Ik vind het mooi om te zien hoe de liefde voor ons vak en gedachtegoed door de leden op allerlei manieren wordt gedeeld. Dat mag van mij nog meer, dat we vaker gelegenheid hebben om met elkaar van gedachten te wisselen. Het is de moeite waard te onderzoeken hoe we de vereniging, website en social media daarvoor kunnen inzetten. Het contact van leden onderling is cruciaal om elkaar te inspireren en onze positie te bepalen. Als bestuurslid en voorzitter wil ik me hiervoor sterk maken.'

Tessa: 'Waar ik kansen zie voor komend jaar, of beter gezegd de komende jaren, is de kracht van de systeemtherapeu-

tisch werkers en systeemtherapeuten gebruiken voor meer inzicht in wat we betekenen voor cliënten. Ondersteund door goede feitenverzameling, inzicht in evidentie en blijvend aansluiten bij de stand van de wetenschap en de praktijk. Een goede vertegenwoordiging van de NVRG naar buiten lukt alleen als we daar binnen de vereniging samen achter staan. Als we ons verbonden voelen met elkaar.'

Mirjam: 'Onze leden dragen ons gedachtegoed uit, dat doen ze al ruim 35 jaar. Onze vereniging is geen sprinter, eerder een marathonloper: we gaan voor de lange termijn en hebben een lange adem. Daar overleef je stormen mee!'

Systemtherapie lokaal op de kaart

Niet alleen op landelijk niveau, ook lokaal werken therapeuten aan profilering en positionering van systeemtherapie en het systeemtherapeutisch gedachtegoed. De NVRG-leden werken hard om bij gemeenten op de kaart te komen en samenwerkingsverbanden op te zetten met ketenpartners. Twee verhalen uit de praktijk.

Suzan Jacobs en Marjon Heemskerk van praktijk Gezin in Beweging, Cadier en Keer

‘Scherp neerzetten wat onze meerwaarde is voor gezinnen’

Suzan Jacobs en Marjon Heemskerk werkten beiden als systeemtherapeut in de gespecialiseerde jeugd-ggz. Op het moment dat Suzan zich afvroeg of systemisch werken nog voldoende tot zijn recht kwam binnen haar werk, kwam haar functie door bezuinigingen te vervallen. ‘Hét moment om mijn eigen praktijk op te richten’, vertelt ze. De vraag naar systeemtherapie was zo groot dat Marjon Heemskerk haar na twee maanden kwam ondersteunen in de praktijk, naast haar baan in de jeugd-ggz. Ook een zelfstandige kwam het team versterken. De praktijk bleef groeien en uiteindelijk werd Marjon compagnon van Suzan. Inmiddels bestaat de praktijk drie jaar en is het team gegroeid naar tien systeemtherapeuten. Nu zijn ruim tweehonderd gezinnen met veelal complexe problematiek bij praktijk Gezin in Beweging in behandeling.

Erkenning

Ze groeiden weliswaar snel, maar dat ging niet vanzelf, vertelt Suzan. ‘Het was keihard werken en ik heb onnoemelijk veel stukken geschreven, voordat we uiteindelijk een contract kregen van centrumgemeente Maastricht. Ze zagen niet wat systeemtherapie kon betekenen voor gezinnen,

Suzan Jacobs

Marjon Heemskerk

we hadden geen BIG-registratie, het was niet duidelijk wat systeemtherapeuten nou precies doen... noem maar op. Steeds weer liep ik tegen een muur op. Of er een kantelpunt was waardoor het uiteindelijk lukte? Het was meer een combinatie van factoren. Niet opgeven, maar telkens in gesprek gaan. We konden putten uit jaren ervaring, waardoor we scherp konden neerzetten wat de meerwaarde is voor de gezinnen die we helpen. En we konden ook goed toelichten aan welke opleidingseisen wij moeten voldoen, voordat we onszelf systeemtherapeut mogen noemen. Dat was helemaal niet bekend.’

Marjon vult aan: ‘In onze regio wordt zorg verdeeld in arrangementen naar complexiteit: laag-, middel- en hoog-complex. Uiteindelijk zijn laag- en middel-complex ons gegund, maar in de praktijk werken we met gezinnen waar meervoudige, complexe problematiek speelt. Die helpen we ook! Alleen zijn we dan geen hoofdbehandelaar, omdat we geen BIG-registratie hebben.’

Samenwerking met ggz

Inmiddels heeft de praktijk van Suzan en Marjon met vrijwel alle ggz-aanbieders in Zuid-Limburg goede samenwerkingsverbanden. Suzan: ‘De

ggz-aanbieder pakt vaak het medische en wij pakken het systemische deel, we zien gezinnen samen. Zo bieden we hen continuïteit.' Voordat het zover was, is veel energie en tijd geïnvesteerd. Vanaf de oprichting van de praktijk benaderde Suzan actief de instellingen en gaf ze presentaties over systeemtherapie en hoe samenwerking van toegevoegde waarde zou zijn. Marjon: 'Onze cliënten hebben vaak al veel hulpverleners gezien. Om hen goed te kunnen helpen, stellen we hoge eisen aan onszelf. We trekken zo'n 10 procent van ons budget uit voor opleidingen en werken op verschillende manieren aan intervisie. We coachen onze teamleden en begeleiden andere zorgaanbieders. Het systemisch werken en denken zit overal in onze praktijk. We zien onszelf echt als ambassadeurs van systeemtherapie.'

Groter aanbod

De vraag naar systemische behandelingen blijft toenemen in de regio, schetst Suzan. 'Vanuit onze samenwerkingspartners, maar ook omdat we nu een grotere praktijk met tien behandelaars zijn. Ons aanbod is groter geworden. We houden het wel bij deze tien, we willen ons team goed begeleiden en bovendien ook zelf actief blijven in het werkveld.'

Om nog beter aan te sluiten bij de verschillende cliënten en hun hulpvraag zou het aanbod van praktijk Gezin in Beweging nog kunnen uitbreiden. Suzan ziet veel mogelijkheden. 'Wat zeker zou helpen, is vergoeding van systeemtherapie vanuit de basisverzekering. Nu moeten we nogal eens nee-verkopen, omdat de behandeling niet wordt vergoed. Dat is zo ontzettend jammer. Daar is echt nog een wereld te winnen.'

Mardou Meijerman van Praktijk Systeemtherapie Groningen en Annemarieke van de Haar van Noorderkompas

Systeemtherapie op Groninger bodem staat stevig

Na de transitie in 2015 ging de verantwoordelijkheid voor effectieve jeugdzorg van de provincie over naar de Groninger gemeenten. Zij organiseerden zich in het RIGG, de Regionale Inkooporganisatie van Groninger Gemeenten. De hulpvormen voor een gevarieerd en dekkend aanbod voor jeugdzorg beschreef het RIGG in een produc-

tenboek, systeemtherapie zat hier aanvankelijk niet bij. Systeemtherapeut Annemarieke van de Haar maakte zich vanaf de transitie hard voor het belang van systeemtherapie in de jeugdzorg. 'We onderbouwden het belang om kinderen en jeugdigen die jeugdzorg nodig hebben, te helpen in de context van hun leefwereld, daar waar problemen zijn ontstaan of plaatsvinden. Met oog voor relaties en interactiepatronen binnen gezinnen en hun sociale netwerk gaan we op zoek naar mogelijkheden voor verandering, samen met het kind in het gezin dat kampt met complexe meervoudige problematiek.'

Besparing in zorgkosten

Een van de argumenten die Annemarieke en haar collega Mardou Meijerman gebruikten om systeemtherapie op te nemen in het productenboek, was het onderzoek dat onderzoeksbureau HHM in 2017 deed naar de meerwaarde van systeemtherapie. Een van de conclusies uit het rapport was: 'De inzet van systeemtherapie bespaart zorgkosten en voorkomt toekomstige zorgkosten.' Volgens het rapport kan de besparing oplopen tot duizenden

Annemarieke van de Haar

Mardou Meijerman

euro's per gezin. 'Mardou: 'Dat is alleen nog maar de besparing in zorgkosten. Wanneer ook maatschappelijke kosten worden meegenomen, denk aan scheiding, schooluitval en opname in een zorginstelling, is de potentiële besparing nog groter. Kostenbesparing is een goed argument om systeemtherapie vergoed te krijgen door de gemeente. Maar minstens zo belangrijk is natuurlijk de winst voor de cliënt en zijn of haar systeem. Systeemtherapie biedt helpende inzichten en kan gedragsveranderingen bij het kind en zijn of haar dierbaren tot stand brengen.'

Systeemtherapie in RIGG-productenboek

Mooi nieuws voor systeemtherapeuten in Groningen: eind 2017 nam het RIGG systeemtherapie op in het productenboek. 'Inmiddels maken gezinnen in Groningen dankbaar gebruik van de mogelijkheden van systeemtherapie', vertellen Mardou en Annemarieke. 'Verschillende organisaties bieden het aan en gezinnen met grote zorgen over hun kind of kinderen, weten ons via hun huisarts, CJG, WIJ-team of sociaal team, te vinden. Dat leidt tot mooie processen van groei en ontwikkeling. Dat geeft veel voldoening.'

Jaar van profilering

Hoe profileerde de NVRG zich in 2019?
Een overzicht van de belangrijkste activiteiten.

Erkenning en vergoeding

Op 24 april 2019 hebben voorzitter Mirjam Hinfelaar en directeur Lisette Pondman het rapport 'Systeemtherapie, wetenschappelijke evidentie' aangeboden aan staatssecretaris Paul Blokhuis van VWS. Het rapport biedt een overzicht van de huidige bewijskracht ten aanzien van de effectiviteit van systeemtherapie bij specifieke (DSM-geclassificeerde) psychische stoornissen en andere problematiek die vaak gepaard gaat met psychische problemen, zoals relatieproblemen. Het rapport geeft antwoord op de vraag welke systemische behandelingen voldoen aan de eisen voor wetenschappelijk bewijs die het Zorginstituut Nederland hanteert voor de werkzaamheid van behandelingen. Ook biedt het een overzicht van gezinsbehandelingen die zijn opgenomen in de database van

erkende effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut. Het onderzoek, dat de NVRG in samenwerking met de NVP uitvoerde, is gebaseerd op systematische reviews en meta-analyses – meer dan 150 artikelen – over systeemtherapie uit de jaren 2012 tot 2017.

In december 2019 vond een gesprek plaats met Zorgverzekeraars Nederland (ZN), naar aanleiding van het rapport. De NVRG werd vertegenwoordigd door directeur Tessa van Iperen en public affairs consultant Bieke Oskam. Doel was systeemtherapie (weer) breder vergoed te krijgen binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw). In het goede en open gesprek gaf ZN aan positief te staan tegenover vergoeding van systeemtherapiebehandelingen binnen de Zvw, onder bepaalde voorwaarden. In 2020 worden diverse stappen

gezet om dit concreet te maken. De NVP publiceerde in december 2019 de factsheet 'Systeemtherapie', gebaseerd op het rapport 'Systeemtherapie, wetenschappelijke evidentie', waarbij het beschikbare wetenschappelijke onderzoek is bijgewerkt tot 1 juni 2019. De dertien pagina's tellende factsheet is samengesteld door de wetenschapsraad van de NVP, in samenwerking met de NVRG. De Wetenschapsadviescommissie (WAC) van de NVRG was betrokken bij het opstellen van het rapport en de factsheet.

Bestuurs- en beleidscyclus 2019

Ieder jaar doorloopt de NVRG een bestuurs- en beleidscyclus. In 2019 vonden drie bestuursvergaderingen plaats: in februari, juni en oktober. De jaarlijkse opleidersmiddag in november stond in het teken van evaluatie van de opleiding

tot systeemtherapeut. In verband met het vertrek van Lisette Pondman en het aantreden van Tessa van Iperen als nieuwe directeur, is besloten de jaarlijkse beleidsmiddag voor leden van adviescommissies te verschuiven naar de eerste helft van 2020.

Algemene Ledenvergadering

Op woensdag 17 april 2019 vond in Amersfoort de Algemene Ledenvergadering (ALV) plaats, met voorafgaand een lezing over het Afwegings-

kader Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. NVRG-leden Elleke Berkvens en Sil Hol verzorgden de lezing, waarin de toepassing van het Afwegingskader en de dilemma's die je daarbij als behandelaar tegenkomt, centraal stonden.

Bij de ALV waren bijna zestig NVRG-leden aanwezig. De ALV heeft het bestuur decharge verleend over het gevoerde financiële beleid in 2018 en de begroting 2019 goedgekeurd. Daarnaast stonden de Statuten, het Opleidingsreglement, het Huishoudelijk Reglement en het nieuwe Reglement Tuchtrechtspraak NVRG op de agenda. Ook het Strategisch Plan 2019-2021 kwam aan de orde. Na een constructieve discussie heeft de ALV alle aan haar voorgelegde documenten vastgesteld. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste punten.

Huishoudelijk Reglement

Het Huishoudelijk Reglement (HHR), een verzameling van regels en richtlijnen die een aanvulling zijn op de statuten van de vereniging, stamde uit 2009 en was hoognodig toe aan revisie. Omdat het HHR nauw samenhangt met de statuten en de overige reglementen, zijn ook deze onder de loep genomen. Bij de actualisering is rekening gehouden met veranderde wetgeving, zoals de invoering van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen

zorg (Wkkgz) en de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Ook zijn processen en verenigingszaken die nog niet eerder waren beschreven in statuten of reglementen, nu vastgelegd.

Reglement Tuchtrechtspraak

De NVRG heeft een nieuw Reglement Tuchtrechtspraak opgesteld, waarmee de vereniging de stap zette naar onafhankelijk tuchtrecht. Met de instelling van onafhankelijk tuchtrecht maakte de vereniging opnieuw een professionaliseringsslag, waarmee de kwaliteitsbewaking naar een hoger plan is getrokken. Een onpartijdige en deskundige behandeling van klachten is gegarandeerd. Dit komt de kwaliteit van de beroepsuitoefening door leden ten goede.

Wijziging toelatingseisen lidmaatschap ST

De overgangsregeling voor het lidmaatschap ST wordt beperkt. Alleen kandidaten die uiterlijk 1 oktober 2022 starten met de TTC-212 kunnen een beroep doen op de overgangsregeling. Aan de ALV werd in eerste instantie de datum van 2020 voorgelegd, maar deze termijn bleek praktisch niet haalbaar. Na een zorgvuldige afweging ging de ALV akkoord met het in stemming brengen van het Opleidingsreglement mét deze aanpassing: een uiterste datum van de overgangsregeling van 1 oktober 2022 in plaats van 1 oktober 2020. Daarnaast zijn de

volgende voorwaarden toegevoegd aan het Opleidingsreglement: om LIO ST te kunnen worden, heb je naast een afgeronde master ook een afgeronde bachelor in de voorgeschreven richting en ben je werkzaam binnen de zorg- en welzijnssector.

Eisen opleiderschap

Een voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor het NVRG-opleiderschap is dat de kandidaat vijf jaar (in plaats van vier jaar) LID ST is. Om voor het TTC-geverschap in aanmerking te komen, moet de kandidaat minimaal 60 uur les hebben gegeven onder supervisie van een door de NVRG-erkende TTC-gever.

Strategisch Plan 2019-2021

Dit plan vormt het referentiekader van

het beleid en de besluitvorming van de vereniging voor de komende drie jaar. Naast de missie en visie beschrijft het plan zes speerpunten die in deze periode centraal staan. Bij elk speerpunt zijn doelen geformuleerd en een aantal voorbeeldacties en projecten. De speerpunten zijn: profilering en positionering, belangenbehartiging, kwaliteitsbewaking, wetenschap, ledenwerving en ledenbinding, en diversiteit.

Competentieprofiel Supervisoren

Een aantal jaar geleden startte de NVRG met competentiegericht opleiden. De competenties voor systeemtherapeuten en systeemtherapeutisch werkers zijn in 2015 beschreven. In 2019 is het competentieprofiel voor de NVRG-

geregistreerde supervisor opgesteld, in nauwe samenwerking met de OAC. Het competentieprofiel Supervisoren NVRG vormt de basis van de Richtlijn Cursusdraaiboek Supervisorenopleiding. Ook deze richtlijn was in 2019 gereed, de OAC speelde daarbij een cruciale rol. De richtlijn vormt het kader voor het beoordelen van een draaiboek voor een NVRG-erkende supervisorenopleiding.

Communicatie

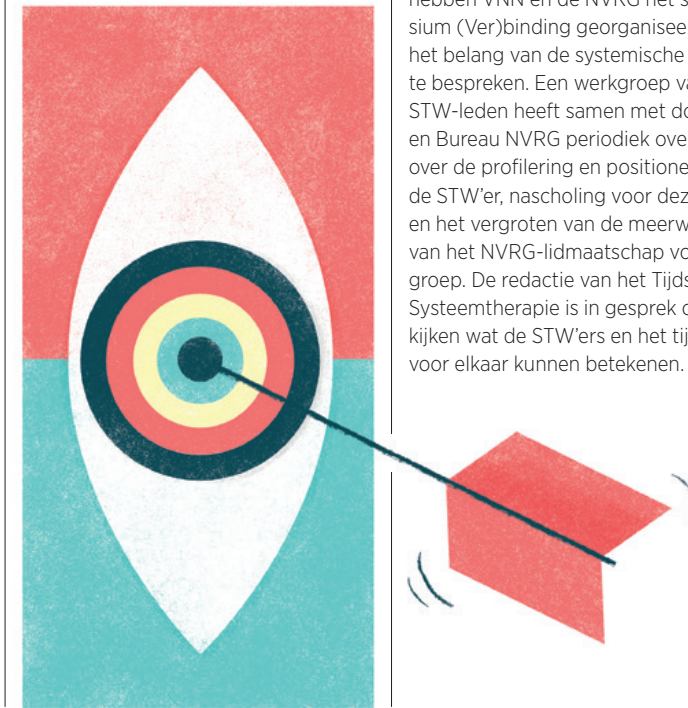
In 2019 stuurde de vereniging 23 nieuwsbrieven. De NVRG LinkedIn-groep, speciaal voor leden, groeide van 568 naar 590 leden. Het aantal volgers van de LinkedIn-bedrijvenpagina steeg van 736 naar 1.036. Het aantal volgers op Twitter steeg van 581 naar 618 eind 2019.

Wisseling directeur

In juli 2019 kondigde NVRG-directeur Lisette Pondman aan dat zij de NVRG ging verlaten vanwege een nieuwe baan als directeur-bestuurder bij RINO Amsterdam. De NVRG heeft werving- en selectiebureau K+V ingeschakeld voor de werving van een nieuwe directeur. Hierbij waren delegaties van bestuur, bureau NVRG, redactie tijdschrift Systeemtherapie en actieve leden uit de commissies betrokken. Na een intensieve selectieperiode is Tessa van Iperen benoemd tot nieuwe directeur NVRG. Zij is begin november gestart.

Ontmoeting besturen NVRG-BVRGS

Op 19 juli 2019 ontmoetten afgevaardigden van de besturen van de Belgische collega-vereniging BVRGS en de NVRG elkaar. Doel was het uitwisselen van kennis over elkaars organisatie en de manier waarop hulpverlening en de bekostiging in België en Nederland zijn georganiseerd. Tijdens de bijeenkomst maakten beide besturen afspraken over het wederzijds

erkennen van elkaars lidmaatschap en opleiders. Ook is gesproken over het organiseren van een gezamenlijke studiedag voor NVRG- en BVRGS-opleiders.

STW-lidmaatschap

In 2018 is een start gemaakt met het verder invulling geven aan het lidmaatschap systeemtherapeutisch werker. Het aantal STW-leden (in opleiding) is eind 2019 gestegen naar 52. In 2019 hebben VNN en de NVRG het symposium (Ver)binding georganiseerd, om het belang van de systemische aanpak te bespreken. Een werkgroep van STW-leden heeft samen met docenten en Bureau NVRG periodiek overleg over de profilering en positionering van de STW'er, nascholing voor deze leden en het vergroten van de meerwaarde van het NVRG-lidmaatschap voor deze groep. De redactie van het Tijdschrift Systeemtherapie is in gesprek om te kijken wat de STW'ers en het tijdschrift voor elkaar kunnen betekenen.

Verhaal achter de cijfers

Hoe blijf je als vereniging gezond?
Vier vragen aan penningmeester Dick Bos.

1 Hoe staat de NVRG er financieel voor?

'Als je, zoals de NVRG, een jaar kunt overbruggen zonder inkomsten, kun je spreken van een gezonde financiële situatie. Het is niet zo dat we grote spaartegoeden hebben, tenslotte hebben we als vereniging ook doelstellingen te behalen en daarbij hoort dat we uitgaven doen voor onze leden.'

2 Hoe kijk je terug op het afgelopen jaar?

'Na een paar jaren van kleine tekorten, is het prettig om eens een jaar positief te kunnen afsluiten. Bepaalde kostenposten vielen in 2019 hoger uit, zoals de wervingskosten voor een nieuwe directeur en hogere verkoopkosten voor websitebeheer en PE-Online herregistratie. We konden het boekjaar 2019, mede door het mooie resultaat van het congres, echter positief afsluiten. Een opsteker! Naast de financiën stond 2019 vooral in het teken van het werven van een nieuwe directeur, waarbij ik vanuit het bestuur nauw betrokken was. Iets anders dat me is bijgebleven van afgelopen jaar, was de bijeenkomst van opleiders over de toekomst van de opleidingen. Dat was heel inspirerend, met veel dynamiek en energie.'

3 Wat zou je als penningmeester graag zien voor 2020?

'Door de ledengroei komt er meer contributie binnen, dat zijn extra inkomsten voor de vereniging. Met het congres en bijvoorbeeld de recente bijeenkomst met Esther Perel (januari 2020) organiseert de NVRG succesvolle studiedagen.

4 Wat doet de NVRG om financieel gezond te blijven?

'Eigenlijk is het antwoord op die vraag heel simpel: ervoor zorgen dat inkomsten en uitgaven in balans zijn en blijven. Inkomsten zijn deels contributies en deels activiteiten die we organiseren. En laten we kritisch kijken naar de uitgaven die we doen.'

Mooi als we dit kunnen voortzetten. Als penningmeester ben ik indirect in dienst van de leden. Zij betalen contributie, daarvoor mogen ze ook wat verwachten. Directie en bureau NVRG maken een voorstel voor de begroting, in overleg met de actieve leden in commissies en secties. Als penningmeester houd ik toezicht op de financiën en controleer ik of de begroting financieel haalbaar is, voordat deze ter goedkeuring wordt aangeboden aan de ALV.'

Belangenbehartiging

2019 was een intensief jaar op het gebied van belangenbehartiging. De brief aan staatssecretaris Paul Blokhuis (VWS) over de wetenschappelijke evidentie van systeemtherapie, was de start van vele activiteiten om systeemtherapie breder vergoed te krijgen vanuit de basisverzekering.

Het rapport 'Systeemtherapie, wetenschappelijke evidentie' dat in april 2019 verscheen, was voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aanleiding om ons in gesprek te brengen met Zorgverzekeraars Nederland (ZN). Zo begon een langlopend proces om systeemtherapie voor alle geregistreerde systeemtherapeuten van de NVRG (weer) vergoed te krijgen

vanuit de basisverzekering. De evidentie van de systeemaanpak wordt inmiddels vrijwel overal herkend en erkend. Op dit moment wordt systeemtherapie echter alleen vergoed bij bepaalde indicaties op basis van een DSM-5-diagnose. Zorginstituut Nederland besluit welke zorg wordt opgenomen in de basisverzekering. Een wetenschappelijke onderbouwing van behandelingen zien zij hiervoor als vereiste.

Dynamische lijst

Tot 2014 kon systeemtherapie vanuit het basispakket worden vergoed, omdat deze therapie op de zogeheten 'Dynamische lijst' van Zorgverzekeraars Nederland stond. In 2014 verdween systeemtherapie van deze lijst. Lange tijd was onduidelijk waarom. Nu is gebleken dat ZN hier destijds bewust voor heeft gekozen, omdat systeemtherapie niet wordt gezien als interventie maar als

zienswijze. Om systeemtherapie weer terug op de Dynamische lijst te krijgen, is bewijs nodig: er moet een wetenschappelijke onderbouwing zijn. In 2020 gaan we dit nader onderzoeken op haalbaarheid en wenselijkheid. De NVRG is in contact met het platform 'Scheiden zonder Schade' onder leiding van André Rouvoet. Ook hier geldt dat we ons sterk maken voor het financieel toegankelijk maken van relatie- en gezinstherapie binnen elke fase van het scheidingsproces.

Landelijke ontwikkelingen

Eind 2018 is het Bestuurlijk akkoord GGZ over de toekomst van de geestelijke gezondheidszorg, ook wel Hoofdlijnenakkoord GGZ genoemd, getekend door staatssecretaris Paul Blokhuis en twaalf partijen uit de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein. P3NL, waarvan de NVRG deel uitmaakt, is een van de ondertekenaars.

In dit akkoord zijn afspraken gemaakt om de kwaliteit en toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg verder te verbeteren. Het ideaalbeeld voor de toekomst van de ggz waar partijen aan werken, is dat er goed naar mensen wordt geluisterd, dat mensen de hulp krijgen die nodig is, afgestemd op hun behoefte, en dat deze hulp snel wordt geleverd.

Vanuit het Hoofdlijnenakkoord GGZ zijn diverse projecten opgestart waar we als NVRG, via P3NL, aan tafel zitten. Een van die projecten is het Zorgprestatie-

OM SYSTEEMTHERAPIE WEER TERUG OP DE DYNAMISCHE LIJST TE KRIJGEN, IS BEWIJS NODIG

geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg (ggz en fz). In 2022 komt er een nieuwe bekostiging voor ggz en fz: het zorgprestatie model. Doel is dat de zorgprestaties de daadwerkelijk geleverde zorg weerspiegelen en herkenbaar en controleerbaar zijn voor de cliënt. Hier zijn acht werkgroepen voor aangesteld, waaronder de werkgroep Veldnorm beroepen niet-regiebehandelaar. In deze werkgroep worden voorstellen voorbereid over welke beroepen een erkende rol hebben in de zorgverlening in ggz en fz. De werkgroep doet ook een voorstel over welke beroepen declarabele consulten kunnen registreren. Samen met de partners van P3NL is de NVRG actief betrokken om de belangen van onze niet-BIG-geregistreerde leden goed te behartigen.

Het project 'Beroepenstructuur psychologische en pedagogische zorg', gestart in 2018, kreeg in 2019 een andere opzet. Vanuit VWS is Alexander Rinnooy Kan aangesteld om dit project, samen met adviesbureau SiRM, te begeleiden. Vanuit een stuurgroep werken NIP, NVGzP,

NVO en NVP samen om hier vorm aan te geven voor de BIG-beroepen. De NVRG heeft samen met 24 andere verenigingen en vertegenwoordigers uit het veld zitting genomen in de adviesraad. In 2020 wil het project advies uitbrengen aan de minister van VWS over de nieuwe beroepenstructuur.

P3NL

P3NL is als federatie de afgelopen jaren flink gegroeid. Samen zijn we een verkenning gestart of er meer samenwerking mogelijk is tussen de verschillende verenigingen. Daar gaan we de komende jaren mee verder, bijvoorbeeld om te bepalen of er een vereenvoudiging mogelijk is met betrekking tot accreditatieprocedures. P3NL zit namens de leden aan tafel om ons te vertegenwoordigen in het programma Zorgprestatie model ggz en fz. Eind 2019 had P3NL dertien leden: LVMP, LV POH-GGZ, NBTP, NIP, NVGzP, NVO, NVRG, NVVS, VPpP, VEN, VGcT, VKJP en VVP. Bij elkaar vertegenwoordigt de federatie zo'n 38.000 professionals in de zorg, jeugdhulp en ondersteuning.

EFTA

Henk Pijnenburg heeft zijn termijn als EFTA-penningmeester na zes jaar afgerond en overgedragen. Namens de NVRG is voor nu geen nieuwe raadsfunctie aanvaard. Maja Danon, bestuurslid NVRG, is actief betrokken bij EFTA, bijvoorbeeld als internationaal bemiddelaar in Bosnië-Herzegovina.

FINANCIËLE VERANTWOORDING 2019

Balans Omschrijving	Saldo 31-12-2019		Saldo 31-12-2018	
	Debet	Credit	Debet	Credit
Vaste activa	43.143		51.839	
Debiteuren	4.565		12.395	
Te vorderen belastingen en premies sociale verzekeringen	20.855		19.196	
Overige vorderingen	15.132		32.674	
Liquide middelen	615.413		301.842	
Totaal: Activa	699.108		417.946	
Kapitaal		339.620		354.162
Resultaat boekjaar		25.340		-22.978
Vrijval reservering		0		8.436
Reservering Secties		0		0
Diverse crediteuren		49.533		44.316
Verschuldigde belastingen en premies sociale verzekeringen		34.615		34.010
Nog te betalen bedragen		250.000		0
Totaal: Passiva		699.108		417.946

Baten Omschrijving	Begroting 2019	Gerealiseerd 2019	Begroting 2020
Contributie	507.100	513.674	548.248
Aanvraag lidmaatschap	14.945	15.661	15.930
Screening	7.863	10.056	8.353
Eigen praktijk-vermelding website	6.838	6.653	13.087
Advertenties en vacatures	1.295	0	0
NVRG-Congres	96.000	154.225	78.000
Provisie Tijdschrift Systeemtherapie	65.000	62.384	64.000
Provisie Gezinstherapie wereldwijd	2.475	2.539	2.678
Accreditatie	29.628	32.772	33.761
Studiemiddag WAC	1.800	960	1.800
Training opleiders	14.380	14.766	10.540
Film	0	665	0
Activiteiten secties	2.900	6.789	15.000
Activiteiten met derden	19.950	3.348	261.099
Overige inkomsten	1.500	6.098	150
Ontvangen rente	250	50	0
Totaal	771.924	830.640	1.052.646

EN BEGROTING 2020 in euro's

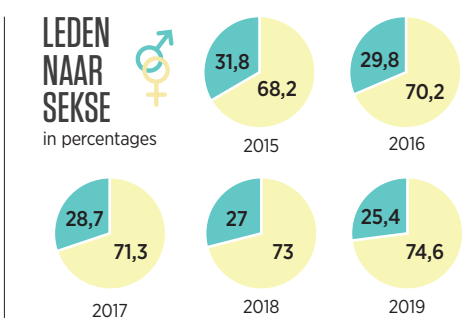
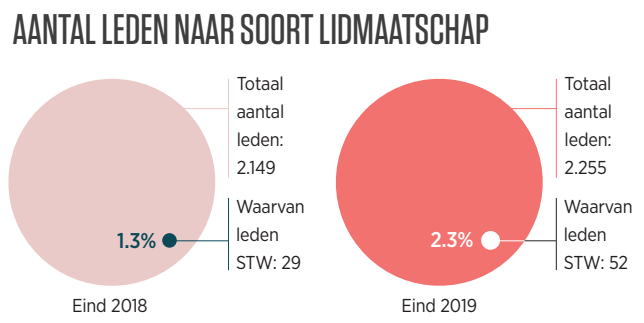
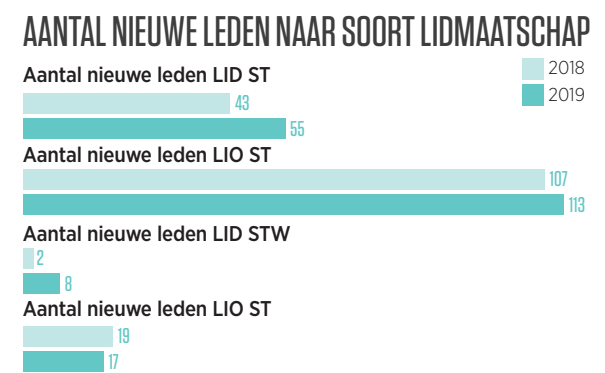
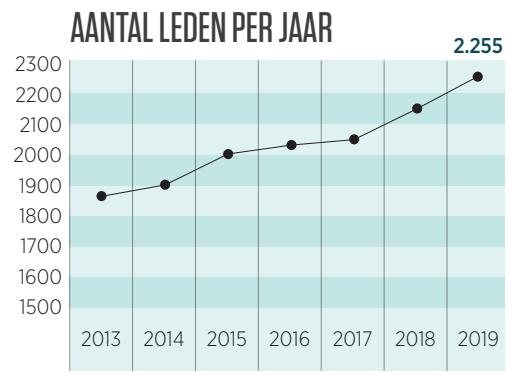
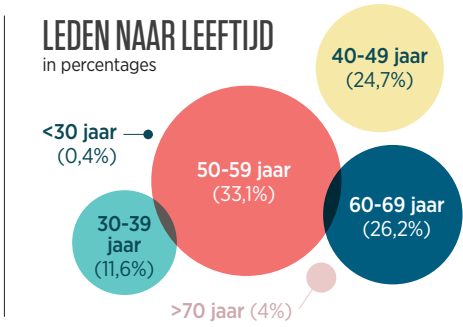

Lasten Omschrijving	Begroting 2019	Gerealiseerd 2019	Begroting 2020
Gezinstherapie wereldwijd	86.000	87.960	91.919
NVRG-Congres	62.000	67.718	63.000
Studiemiddag WAC	750	469	1.000
Training opleiders	6.200	7.718	7.512
Accreditatie	1.300	2.217	1.749
Screening	400	718	475
Tijdschrift Systeemtherapie	112.500	111.580	115.328
Activiteiten secties	2.284	1.797	16.800
Activiteiten met derden	9.900	1.247	161.224
Salaris	332.716	345.438	380.939
Overige personeelslasten	7.790	8.957	16.050
Afschrijvingen	13.395	14.520	17.550
Huisvestingskosten	25.390	24.781	25.338
Kantoorkosten	2.800	2.426	4.000
Automatisering	3.824	3.646	3.938
Representatie	750	2.572	2.500
Website	8.865	10.041	9.825
PE online	11.673	13.333	14.308
Vergaderkosten	11.400	12.804	12.350
Abonnementen	3.085	1.526	5.687
Financiële administratie	7.056	8.774	1.092
Internet en telefoon	2.020	2.861	2.612
Ledencommunicatie	11.507	11.777	12.000
Verzekeringen	1.031	1.015	1.100
Verzendkosten	1.600	1.369	1.600
Public Relations	750	1.311	1.600
Salarisadministratie	880	0	1.915
Inhuur externe deskundigheid	20.200	31.657	28.680
Federatie	18.000	18.000	18.000
EFTA	3.400	1.510	1.500
Financiële lasten	1.380	5.558	1.200
Totaal	770.846	805.300	1.022.791

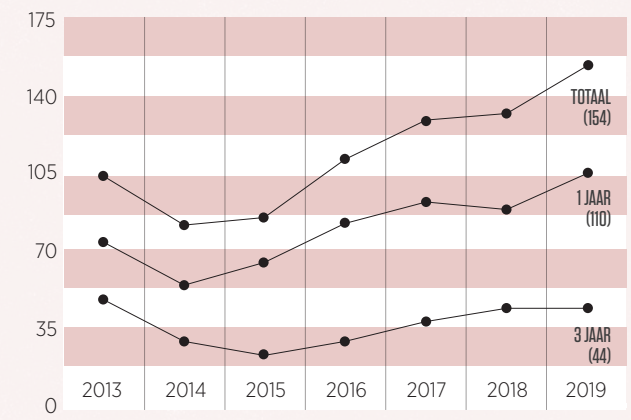

De NVRG in cijfers

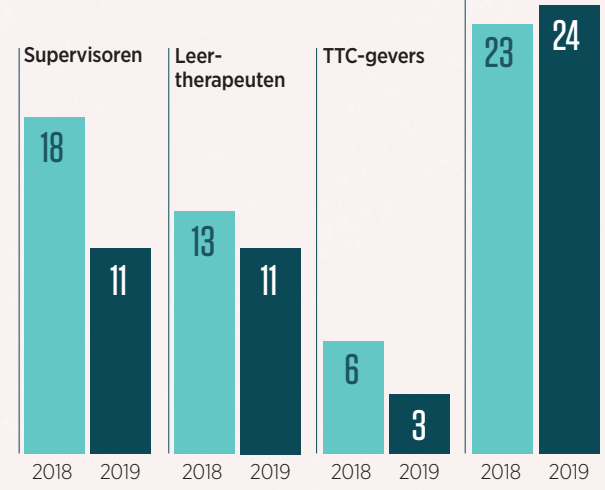
De NVRG blijft groeien, eind 2019 telde de vereniging 2.255 leden. Ook het aantal accreditatieaanvragen, screenings en toetsingsverzoeken nam opnieuw toe.

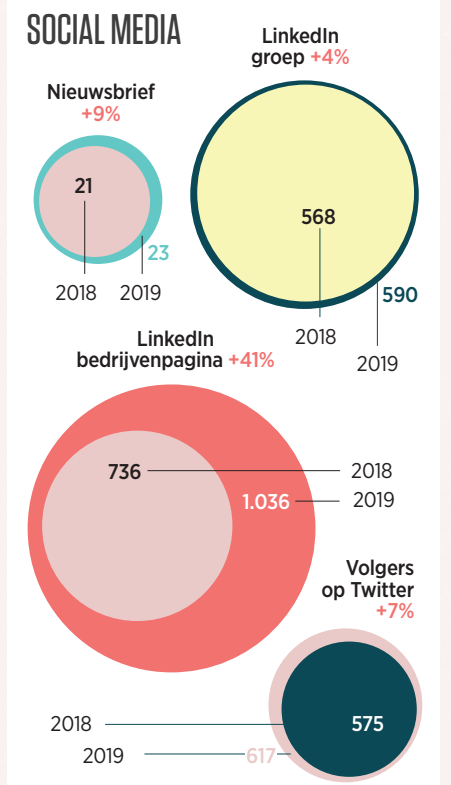
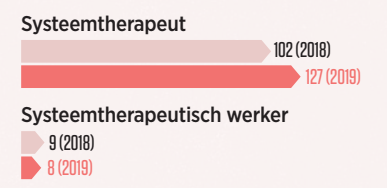
ACCREDITATIECOMMISSIE (AC) AANTAL ACCREDITATIEAANVRAGEN

OPLEIDINGSADVIESCOMMISSIE (OAC) AANTAL AANVRAGEN OPLEIDERSCHAP

TOELATINGSADVIESCOMMISSIE (TAC) AANTAL TOETSINGSVERZOEKEN

Commissies

• Redactie Tijdschrift Systemtherapie

De redactie nam in 2019 afscheid van Nine van Stratum. Zij was redactiesecretaris en zat in de kernredactie. Jean-Marie Govaerts nam haar plek in de kernredactie over. Tijdens de redactievergaderingen besteedt de redactie niet alleen aandacht aan de inhoud van het tijdschrift, maar ook aan de taakverdeling binnen de redactie en de samenwerking met elkaar, de lezers, de auteurs en de NVRG. Op grond van de weer toegenomen stroom aangeleverde artikelen, de ontvangen positieve feedback op het tijdschrift en naar aanleiding van het redactieproces, lijkt de aandacht voor de samenwerking vruchten af te werpen.

Begin 2020 treden Irma Röder en Nadia van der Spek toe tot de redactie, die nu bestaat uit Jan Meerdinkveldboom (hoofdredacteur), Sanne van Megchelen-Oomens (redactiesecretaris), Annemarie Gerritsen, Jean-Marie Govaerts, Wilco Kroon, Albert Neeleman, Irma Röder, Erica Siegers, Nadia van der Spek, Cathy Van Gorp, Hanna Van Parys en Tomas Van Reybrouck.

• Toelatingsadviescommissie (TAC)

In 2019 is het aantal toegekende aanvragen lidmaatschap verder

gestegen. Ook kwamen er meer toetsingsverzoeken: het aantal steeg van 111 in 2018 naar 135 in 2019. Voor het merendeel zijn dit verzoeken om toetsing van de vooropleiding. Eind 2019 is de pagina 'Veelgestelde vragen' aan de NVRG-website toegevoegd om het aantal vragen per mail en telefoon te verminderen.

De TAC bestond in 2019 uit Ina Kockmann en Paul Pijnenborg. Ina besloot eind 2019 na zeven jaar haar werkzaamheden voor de commissie te beëindigen. Nieuwe leden zijn welkom!

• Wetenschapsadviescommissie (WAC)

De WAC boog zich in 2019 over het rapport 'Systeemtherapie, wetenschappelijke evidentie' en de factsheet 'Systeemtherapie'. Ook organiseerde de WAC de studiemiddag 'Systeemtherapie bij ernstig getraumatiseerde gezinnen' met sprekers Elisa van Ee en Paul Pijnenborg.

In mei verwelkomde de WAC twee nieuwe leden: Trudy Mooren en Robert van Hennik.

Op 31 december 2019 bestaat de commissie uit: Mieke Hartgers (voorzitter), Robert van Hennik, Trudy Mooren, Henk Pijnenburg en Lot Wouda.

• Opleidingsadviescommissie (OAC)

De OAC deed 38 screenings die leidden tot 11 nieuwe leertherapeuten en 3 nieuwe TTC-gevers.

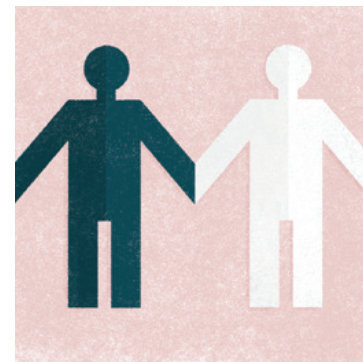
De commissie gaf goedkeuring aan

24 cursusdraaiboeken. Daarnaast werden er trainingen aangeboden voor leertherapeuten, supervisors en ervaren supervisors die leersupervisor wilden worden.

Twee nieuwe OAC-leden traden toe: Judith de Graaf en Erik van de Kraats. De OAC bestaat per 31 december 2019 uit de volgende leden: Tineke Haks (voorzitter), Barbara Wahl, Hans Schuurman, Dianne Nijhof, Véronique Limpens, Gust Hermans, Judith van de Graaf, Erik van de Kraats.

• Accreditatiecommissie (AC)

Het aantal accreditatieverzoeken neemt jaarlijks toe. Ook in 2019 steeg het aantal accreditatieaanvragen naar 154, tegenover 132 aanvragen in 2018. De diversiteit van de aanvragen wordt steeds groter. De verzoeken variëren van aanvragen om accreditatie van wetenschappelijke congressen en

symposia tot meerdaagse cursussen en studiedagen. Naast de behandeling van accreditatieverzoeken boog de AC zich over (toekomstige) herregistratie van systeemtherapeutisch werkers. Marianne de Planque (voorzitter), Sil Hol, Gaby Reuhl, Loes Braam, Kees van de Klundert, Jan Willem Keuning en Ine Hoitink vormen op 31 december 2019 samen de AC.

• Congrescommissie

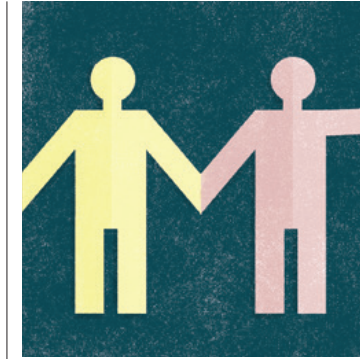
De congrescommissie nam vorig jaar afscheid van Rommy de Goeij. Haar plek in de commissie is overgenomen door Ferdi Slijkhuis. Samen met Inge Drabbels zit hij namens de STW-leden in de congrescommissie om het congresprogramma ook af te stemmen op STW'ers. De congrescommissie bestaat nu uit: Marloes van Maanen (voorzitter), Patricia Dashorst, Anne Koning, Inge Drabbels, Freek Sarink, Ferdi Slijkhuis, Marianne de Planque, Claudia de Vries en Ilse van Zon.

Secties

In 2019 kende de NVRG acht secties, met op 31 december 2019 de volgende bestuursleden:

• Sectie Kinderen en Jeugdigen

Marja Waal (voorzitter), Monique Hof, Karin van Dijk

• Sectie Forensische Systeemtherapie

Reinette Montsma, Ad van Duijine, Joke Wijnen

• Sectie Contextuele systeemtherapie

Jaap van der Meiden (voorzitter), Annelies Onderwaater
De sectie nam in 2019 afscheid van Lisette Verbunt. Er is nog geen vervanging gevonden.

• Sectie Partnerrelatietherapie

Deze sectie heeft geen bestuursleden.

• Sectie Narratief en Dialogisch Forum

Deze sectie heeft geen bestuursleden.

• Sectie Psychiatrie en Systeemtherapie

Pauline Beusekamp (voorzitter), René van Rossum
De sectie heeft een vacature. Begin 2020 zijn de gesprekken daarover in gang.

• Sectie Ouderen

Joke van Buiten
De sectie nam in 2019 afscheid van voorzitter David Kramer en bestuursleden Jannet van Klaveren en Ellen van der Luit. Er is nog geen vervanging gevonden.

• Sectie Interculturele Systeemtherapie

Chrisje van Gogh (voorzitter), Monika Jongerius-Joras, Miloushka Ignatia, Naïma Salhi en Adriana Venceslau de Melo

Nascholing 2019

• Studiedag sectie Contextuele Systeemtherapie

Op 13 maart vond de succesvolle en goedbezochte studiedag van de sectie Contextuele Systeemtherapie plaats. Vier ervaren contextueel therapeuten concreetiseerden een aantal basisprincipes van contextuele therapie naar bruikbare interventies.

• Studiemiddagen Wet & Ethiek

Speciaal voor haar leden organiseerde de NVRG in samenwerking met advocaat Robert Sanders (de Clercq Advocaten) in 2019 twee themamiddagen over juridische vraagstukken waarmee iedere systeemtherapeut te maken kan krijgen. De eerste middag vond plaats op 8 mei en had als thema

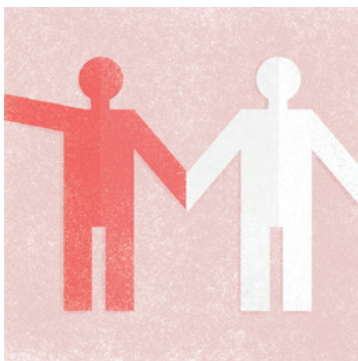
'Wegwijs in de verschillende klacht-oplossingen'. De themamiddag op 12 juni stond in het teken van professionele vertrouwelijkheid. Alle aspecten van geheimhouding waarmee een therapeut te maken krijgt, kwamen aan bod. Ook was er aandacht voor de consequenties van de AVG voor de praktijkvoering. De themamiddagen waren inhoudelijk succesvol en zijn beiden goed geëvalueerd.

• Studiemiddag WAC

Op 21 juni 2019 organiseerde de WAC de studiemiddag 'Systeemtherapie bij ernstig getraumatiseerde gezinnen' met sprekers Elisa van Ee en Paul Pijnenborg. De studiemiddag vond plaats bij Reinier van Arkel in Den Bosch, waarbij twee onderzoeken naar systeemtherapie met ernstig getraumatiseerde gezinnen werden behandeld. De eerste studie betrof de behandeling van moeders met kinderen geboren uit seksueel geweld. De tweede studie onderzocht de werkzaamheid van MFT en ADAPT voor veteranengezinnen.

• NVRG-Congres 2019

Op vrijdag 20 september 2019 vond het jaarlijkse NVRG-Congres plaats in de Philharmonie in Haarlem. Het thema was dit keer 'Intimiteit en Seksualiteit'. Het congres kende een recordaantal van 750 deelnemers. Sprekers als Michele Scheinkman, Paul Verhaeghe, Peter Adriaenssens en

Jannetta Bos gaven hun visie op het thema en boden handvatten om in de therapiekamer op professionele en integere wijze intimiteit en seksualiteit bespreekbaar te maken. Uniek was de live-therapiesessie met een echt cliëntenstel door Michele Scheinkman. Met name de bijdragen van Peter Adriaenssens en Jannetta Bos zijn bijzonder goed gewaardeerd.

• Opleidersmiddag

Het thema van de opleidersmiddag op 14 november 2019 was de evaluatie van de opleiding tot systeemtherapeut. Het was een vervolg op de opleidersmiddag in 2018 waar het belang van wetenschappelijk onderzoek en de evaluatie van de module Wetenschap in de opleiding centraal stond. Namens het bestuur woonde Dick Bos de middag bij.

• Symposium (Ver)binding

Op 28 november 2019 organiseerde de NVRG in samenwerking met Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) een symposium waarin de systeemtherapeutische aanpak centraal stond. Het symposium, gehouden in Groningen voor zorginstellingen in die regio, was bedoeld als geaccrediteerde nascholing voor professionals en daarnaast interessant voor zorgmanagers, managers HR, zorgmedewerkers in de wijk, ervaringsdeskundigen en beleidsmedewerkers van gemeenten. Centrale vraag: hoe kunnen we het systemisch kijken, werken en (be)handelen toegankelijk maken voor iedereen die dat nodig heeft? Dit was een eerste initiatief om in samenwerking met een instelling de systeemtherapeutische aanpak en het systeemtheoretische gedachtegoed onder de aandacht te brengen binnen de hulpverlening. Op basis van deze pilot wil de NVRG soortgelijke bijeenkomsten organiseren in andere regio's.

• Nascholingsdag voor leertherapeuten

Tijdens de nascholingsdag voor leertherapeuten op 2 december 2019 onderzochten deelnemers de dilemma's die zij tijdens het geven van leertherapie tegenkomen en leerden ze hiermee omgaan. De dag was binnen twee weken volgeboekt. In 2020 wordt deze dag nogmaals georganiseerd.

Wij zijn Bureau NVRG

Anita Waanders bureau management

Anita is al ruim tien jaar in dienst bij de NVRG. Zij ondersteunt de directie en het bestuur van de vereniging en coördineert de activiteiten van de Opleidingsadviescommissie. Anita is aanspreekpunt voor alle opleidingszaken. Ben je opleider of wil je dat worden? Dan ben je bij haar aan het juiste adres. Daarnaast is ze verantwoordelijk voor de interne bedrijfsvoering, beheert ze de financiën en is ze aanspreekpunt voor automatiserings- en personeelszaken.

Rikke Vrieling accreditatie en herregistratie

Rikke is degene met wie je contact hebt als het gaat over accreditatie. Hij verwerkt de aanvragen en is coördinator van de Accreditatiecommissie. Ook als je vragen hebt over herregistratie of over PE-online, kun je bij hem terecht. Rikke beheert de ledenadministratie en is vaak degene die je aan de lijn krijgt als je Bureau NVRG belt.

Foke van Bentum communicatie, registratie en Tijdschrift Systeemtherapie

Heb je vragen over het aanvragen van een lidmaatschap of het toetsen van de vooropleiding, dan is Foke de aangewezen persoon. Zij behandelt de aanvragen en werkt daarbij nauw samen met de Toelatingsadviescommissie. Foke coördineert eveneens de Wetenschapsadviescommissie en de redactie van het Tijdschrift Systeemtherapie. Daarnaast is ze de spil binnen het bureau als het gaat om communicatie. Ze doet de eindredactie van de nieuwsbrief, organiseert zaken als ledenonderzoeken en adviseert de directie op dit gebied.

Marijke van Thienen financiële administratie

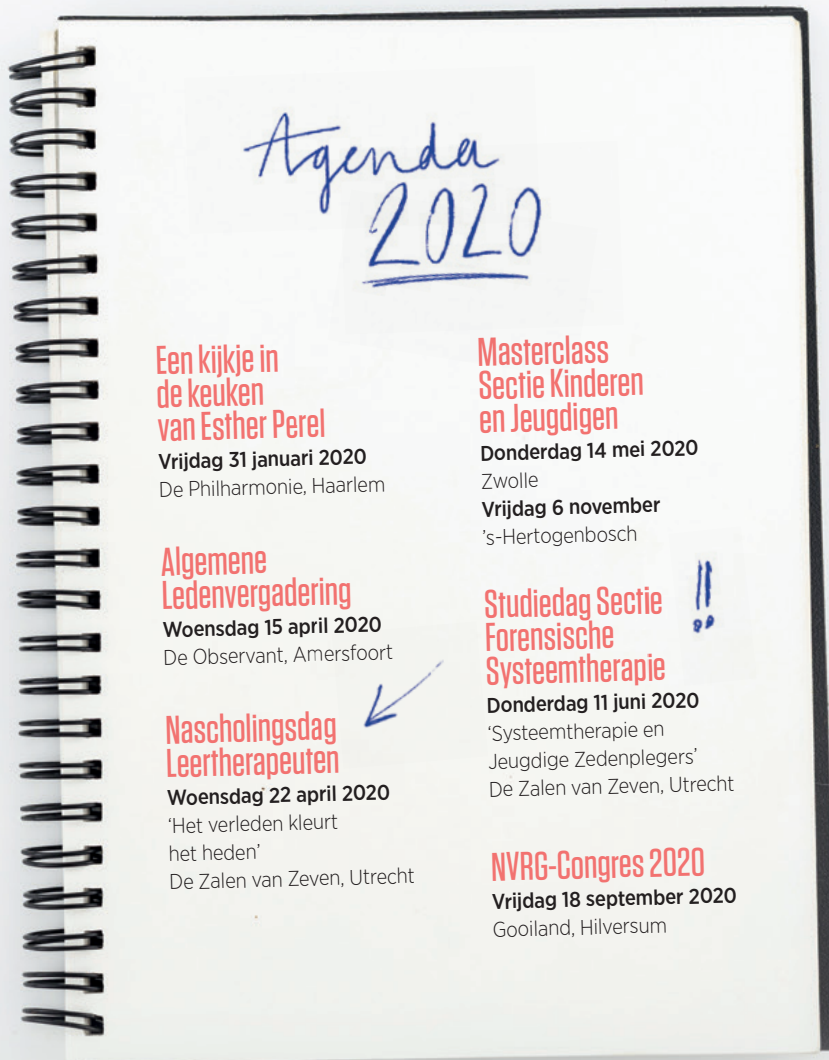
Marijke houdt zich al sinds 2011 bezig met de financiële administratie van onze vereniging. Door de toegenomen activiteiten en het groeiend aantal leden heeft ze meer werk dan ooit tevoren. Marijke kun je aan de lijn krijgen als je vragen hebt over een factuur of over de contributie. Vaak heeft ze aan een half woord genoeg om je precies te kunnen vertellen hoe het zit. Marijke zorgt er ook voor dat facturen niet lang open staan.

Tjeerske van der Heide nascholing

Tjeerske is coördinator van het jaarlijkse NVRG-Congres. Samen met de Congrescommissie zorgt zij ervoor dat er elk jaar weer een inspirerende bijeenkomst plaatsvindt. Ze is daarbij onder andere verantwoordelijk voor de financiën, accreditatie en het contact met locaties. Ook is Tjeerske degene die zich bezighoudt met het opzetten van de NVRG Academie en de organisatie van studiebijeenkomsten met samenwerkingspartners van de NVRG, zoals de RINO's en De Clerq Advocaten.

Irene van Baalen nascholing en communicatie

Ben je lid of wil je lid worden van een sectiebestuur en een bijeenkomst organiseren? Dan is Irene degene bij wie je moet zijn. Als coördinator Nascholing is zij verantwoordelijk voor de logistieke coördinatie van de studiedagen en masterclasses van de verschillende NVRG-secties. Daarnaast verzorgt ze diverse vormen van communicatie. Ze interviewt leden, is verantwoordelijk voor de sociale media en schrijft berichten voor de nieuwsbrieven.

Agenda 2020

Een kijkje in de keuken van Esther Perel

Vrijdag 31 januari 2020
De Philharmonie, Haarlem

Algemene Ledenvergadering

Woensdag 15 april 2020
De Observant, Amersfoort

Nascholingsdag Leertherapeuten

Woensdag 22 april 2020
‘Het verleden kleurt
het heden’
De Zalen van Zeven, Utrecht

Masterclass Sectie Kinderen en Jeugdigen

Donderdag 14 mei 2020
Zwolle
Vrijdag 6 november
’s-Hertogenbosch

Studiedag Sectie Forensische Systeemtherapie

Donderdag 11 juni 2020
‘Systeemtherapie en
Jeugdige Zedenplegers’
De Zalen van Zeven, Utrecht

NVRG-Congres 2020

Vrijdag 18 september 2020
Gooiland, Hilversum

Ledenvoordeel

Collectieve verzekeringen

Speciaal voor NVRG-leden heeft DBA-Advies een aantrekkelijk verzekeringspakket samengesteld met onder meer een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en een bedrijfsrechtsbijstandverzekering. Meer informatie over dit aanbod vind je op de site van DBA-Advies (dba-advies.nl/nvrg). Je kunt ook contact opnemen met Rutger Wekking van DBA-Advies via 0342-404186.

AVG

Werk je als zelfstandig gevestigd therapeut? P3NL biedt voor € 60,00 toegang tot een programma waarmee je kunt controleren of je voldoet aan de eisen die de AVG stelt. Aanmelden kan via www.p3nl.nl.

Klachten- en geschillenregeling

Leden met een eigen praktijk kunnen voor € 25,00 per jaar gebruikmaken van de klachten- en geschillenregeling van P3NL. Met deze regeling voldoe je aan de wettelijke verplichtingen die de Wkkgz voorschrijft. Aanmelden kan via www.p3nl.nl.

Juridisch advies

Heb je juridisch advies nodig? De Clercq Advocaten Notariaat biedt leden van de NVRG een gratis intake bij een gespecialiseerd advocaat of notaris. Tijdens de intake wordt de aard en omvang van het juridische vraagstuk beoordeeld en ontvang je – indien mogelijk – al een (voorlopig) advies. Bij complexe vraagstukken waarvoor meer inhoudelijk werk nodig is, ontvang je vooraf duidelijke informatie over tarieven. Voor meer informatie kun je contact opnemen met mr. J.H. Kolenbrander van De Clercq Advocaten Notariaat, 071-5815480.

Bureau NVRG

W.G. Plein 209
1054 SE Amsterdam
020-6123078, nvrg@nvrg.nl
www.nvrg.nl

NVRG

Nederlandse Vereniging voor
Relatie- en Gezinstherapie